

บทที่ 3

ระเบียบและวิธีวิจัย

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทยโดยใช้ตัวแปรต่าง ๆ เกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนซึ่งคาดว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้ครัวเรือนก่อหนี้เพิ่มมากขึ้น โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิซึ่งได้จากการสำรวจของภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนซึ่งรวบรวมจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2547 เป็นฐานข้อมูลในการศึกษา

3.1 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย จะทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้การอธิบายเชิงพรรณนาและวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาลักษณะทั่วไปของครัวเรือนจะใช้การอธิบายโดยสถิติเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือ เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) นำข้อมูลทุติยภูมิมาวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit Model) ในการศึกษา

ส่วนที่ 3 เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือ จะใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Regression Analysis) โดยประมาณการแบบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของหนี้ครัวเรือนกับตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการก่อหนี้ โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95²

² ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำหลักการของ Heckman มาทำการศึกษาในครั้งนี้ด้วย Heckman ได้นำเสนอวิธีที่คิดว่ามาช่วยในการประมาณการ โดยมีพื้นฐานอ้างอิงมาจาก Tobit Model แต่ได้พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถแก้ไขข้อจำกัดของ OLS ได้ โดยวิธีการของ Heckman จะใช้การประมาณการแบบ Probit Model และ OLS ไปพร้อมกัน ทำให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยกว่า ซึ่งจากการทดสอบแล้วพบว่า Error Term ของสมการปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือ ซึ่งใช้ Probit Model ในการศึกษาไม่สามารถอธิบายสมการปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือได้ จึงได้ทำการประมาณการหาค่าของสมการโดยใช้แบบจำลอง Probit และ OLS แยกกัน (Long, Scott J., 1997)

3.2 แบบจำลองและสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือนั้น ในส่วนแรกจะทำการศึกษหาปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือก่อน ซึ่งก่อนที่จะนำมาทดสอบนั้น จะทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรก่อนโดยเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คือ Chi-Square Test

Chi-Square เป็นการทดสอบข้อมูลที่มีลักษณะเป็นนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือ เรียงอันดับ (Ordinal Scale) เพื่อหาความเป็นอิสระต่อกันของข้อมูลหรือทดสอบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งสามารถทดสอบได้ด้วย Chi-Square ซึ่งเป็นสถิติแบบ Nonparametric Statistics เป็นสถิติที่ไม่คำนึงถึงลักษณะการแจกแจงของประชากร ซึ่งการทดสอบที่ใช้ Chi-Square มีหลายกรณี เช่น กรณีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม และการทดสอบความเป็นโค้งปกติ แต่ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้การทดสอบกรณีกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม (Two-way Classification) หรือ บางครั้งเรียกการทดสอบนี้ว่า การทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independence) ซึ่งจะเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว และข้อมูลที่ทดสอบอยู่ในลักษณะ Nominal Scale โดยมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

กำหนดให้

χ^2 = ค่าไคสแควร์

O_{ij} = ความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency) ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

E_{ij} = ความถี่ที่คาดหวัง (Expected Frequency) ในแถวที่ i คอลัมน์ที่ j

r = จำนวนแถว

c = จำนวนคอลัมน์

การทดสอบนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานของตัวแปรสองตัวว่าเป็นอิสระกันหรือไม่ จึงตั้งสมมติฐานบนทางสถิติ คือ ตัวแปรทั้งสองตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน จะพิจารณา

จากขอบเขตวิกฤต โดยจะปฏิเสธ H_0 เมื่อค่าที่คำนวณได้เท่ากับหรือมากกว่า $\chi^2_{\alpha (r-1) (c-1)}$ สามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

$$H_0 = \text{ตัวแปรทั้งสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน}$$

$$H_1 = \text{ตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กัน}$$

3.2.2 แบบจำลองที่หนึ่ง แบบจำลองโพรบิต (Probit Model)

เมื่อเราทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ Chi-Square แล้ว เราจึงนำตัวแปรที่ได้จากการทดสอบในแบบจำลองแรกมาศึกษาหาปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจก่อนหน้าของครัวเรือนในภาคเหนือ โดยใช้แบบจำลองโพรบิต (Probit Model) ซึ่งแบบจำลองนี้เป็นแบบจำลองที่ผลลัพธ์ของตัวแปรตามเป็นไปได้ 2 ค่า คือ 0 และ 1

แบบจำลองโพรบิต (Probit Model) เป็นแบบจำลองที่ใช้สำหรับการประมาณค่าความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์หนึ่ง โดยสมมติให้ความน่าจะเป็นดังกล่าวเท่ากับความถี่สะสมของการแจกแจงแบบปกติ (Normal Cumulative Distribution Function : CDF) โดยมีข้อสมมติว่า ในทางทฤษฎีจะมีตัวแปรแฝง (Latent Variable) ตัวหนึ่ง ซึ่งในความเป็นจริงไม่สามารถวัดได้ เป็นเพียงพฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งกระทำเท่านั้น ซึ่งตัวแปรนี้ถูกกำหนดโดยตัวแปรอิสระหนึ่งตัวหรืออีกหลายตัวและเป็นตัวแปรที่มีค่าต่อเนื่อง สำหรับตัวแปรแฝงนั้นอาจจะไม่มีอยู่จริงหรือไม่สามารถวัดได้ การกำหนดการกระจายแบบปกติ (Standard Normal Distribution Function) โดยอาศัยข้อเท็จจริงที่ว่า ค่าความน่าจะเป็น (Probability) หรือพื้นที่ภายใต้เส้นกราฟการกระจายตัวจะรวมกัน (สะสม) ได้เต็มที่เท่ากับ 1 ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่เราต้องการ โดยใช้วิธีการประมาณการพารามิเตอร์แบบ Maximum Likelihood Estimation (MLE) และถือว่าข้อมูลที่เก็บมาแต่ละตัวนั้นได้ถูกนำมาจาก Bernoulli Distribution จากการทดลองครั้งหนึ่ง

จากหลักการข้างต้น สามารถเขียนฟังก์ชันในรูป Cumulative Probability Function ได้ดังนี้

$$F = (x, \beta) = F(Z) = P$$

$$\text{ในที่นี้ } \text{Prob} (y = 1) = F(\beta' x)$$

$$\text{Prob} (y = 0) = 1 - F(\beta' x)$$

เนื่องจาก $E[y|x] = F(\beta' x)$ ดังนั้น สมการถดถอย คือ

$$y = E[y|x] + (y - E[y|x]) = \beta' x + \varepsilon$$

แบบจำลองโพรบิต (Probit Model) จะอาศัยฟังก์ชันการกระจายแบบปกติ โดยอาศัยข้อเท็จจริงว่า ค่าความน่าจะเป็น (Probability) หรือพื้นที่ภายใต้กราฟการกระจายตัวรวมกันได้เต็มที่ทำกับ 1 สามารถเขียนในรูปแบบจำลอง (Probit Model) ได้ดังนี้

$$Pr ob(y = 1) = \int_{-\infty}^{\beta'x} \Phi(t) dt = \Psi(\beta'x)$$

โดยที่

Ψ คือ Standard Normal Distribution Function

Φ คือ Probability Density Function

การทดสอบหาปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจก่อนนี้ครัวเรือนในภาคเหนือสามารถเขียนอยู่ในรูปความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$DEBT = f (AGE, MARITAL, EDU, OCC, ND, ASSET, INCOME)$$

โดยกำหนดให้

DEBT = ตัวแปรหุ่นแสดงสถานะหนี้สินของครัวเรือนในภาคเหนือ (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อครัวเรือนมีหนี้สิน นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)

AGE = อายุของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือ (ปี)

MARITAL = ตัวแปรหุ่นแสดงสถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือ (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนสมรสแล้ว นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)

EDU = กลุ่มตัวแปรหุ่นแสดงระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือ (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีการศึกษา นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)

OCCU = กลุ่มตัวแปรหุ่นแสดงอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน หรือ ฐานะทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือ (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีฐานะทางเศรษฐกิจเป็นผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)

ND = จำนวนสมาชิกครัวเรือนที่พึ่งพิง (คน)

ASSET = มูลค่าสินทรัพย์ที่ครัวเรือนมีในครอบครอง (บาท)

INCOME = รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน (บาท)

จากรูปความสัมพันธ์ข้างต้น ได้มีการตั้งสมมติฐานโดยอ้างอิงจากทฤษฎีการบริโภคและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ทบทวนวรรณกรรมไว้แล้วในบทที่ 2 ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 หนี้ของครัวเรือน แปรผันตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าถ้าหัวหน้าครัวเรือนมีอายุน้อยจะมีผลต่อการก่อหนี้เพื่อรักษาระดับการบริโภคให้คงที่ตลอดช่วงอายุขัย

สมมติฐานที่ 2 หนี้ของครัวเรือน แปรผันตามสถานภาพสมรสของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าถ้าหัวหน้าครัวเรือนที่สมรสแล้ว อยู่ในช่วงการสร้างครอบครัว จึงส่งผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 3 หนี้ของครัวเรือน แปรผันตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าถ้าหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขการกู้ยืม และสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ส่งผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 4 หนี้ของครัวเรือน แปรผันตามอาชีพของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่ากลุ่มอาชีพที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายจะส่งผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 5 หนี้ของครัวเรือน แปรผันตามภาระความรับผิดชอบของครัวเรือน ซึ่งวัดจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่พึ่งพิง คาดว่าถ้าครัวเรือนมีสมาชิกที่พึ่งพิงมาก มีผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 6 หนี้ของครัวเรือน แปรผกผันตามสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่อยู่อาศัย คาดว่าครัวเรือนมีสินทรัพย์ถาวรมากส่งผลให้ครัวเรือนไม่มีความจำเป็นต้องก่อหนี้

สมมติฐานที่ 7 หนี้ของครัวเรือน แปรผกผันตามรายได้และกำลังซื้อ คาดว่าถ้าครัวเรือนมีรายได้มากเพียงพอต่อการบริโภค ส่งผลให้ครัวเรือนไม่มีความจำเป็นต้องก่อหนี้

3.2.3 แบบจำลองที่สอง การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Regression Analysis)
โดยประมาณการแบบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS)

วิธีประมาณการค่าพารามิเตอร์ของสมการแบบเชิงเส้นกำลังสองน้อยที่สุด มีแนวคิดว่าการประมาณการจะต้องพยายามที่จะให้ได้สมการของเส้นตรงที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในลักษณะที่จะให้เกิดค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าที่แท้จริงกับค่าประมาณการของตัวแปรตามที่คำนวณได้จากสมการประมาณการนั้นมีค่าต่ำที่สุด และเนื่องจากการที่ค่าคลาดเคลื่อนดังกล่าวเป็นค่าตัวแปรสุ่มที่สามารถจะมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ ดังนั้น ค่าผลรวมของความคลาดเคลื่อนจึงมีค่าเท่ากับศูนย์เสมอ ในขณะที่ค่าที่ต่ำที่สุดตามเงื่อนไขก็จะหมายถึงศูนย์ด้วย สามารถเขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 x_{2i} + \beta_3 x_{3i} + \dots + \beta_k x_{ki} + \varepsilon_i$$

ในการประมาณการหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าหนี้เราได้ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) มีแบบจำลองดังนี้

$$\begin{aligned} QDEBT_i = & \beta_0 + \beta_1 AGE_i + \beta_2 SQAGE_i + \beta_3 SEX_i + \beta_4 MARITAL_i \\ & + \beta_5 EDU_i + \beta_6 OCCU_i + \beta_7 COMMUN_i + \beta_8 ND_i \\ & + \beta_9 ASSET_i + \beta_{10} INCOME_i + \varepsilon_i \end{aligned}$$

โดยกำหนดให้

- QDEBT = มูลค่าหนี้สินของครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (บาท)
- AGE = อายุของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (ปี)
- SQAGE = อายุของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือยกกำลังสองที่ i
- SEX = ตัวแปรหุ่นแสดงเพศของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)
- MARITAL = ตัวแปรหุ่นแสดงสถานภาพการสมรสของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนสมรสแล้ว นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)
- EDU = กลุ่มตัวแปรหุ่นแสดงระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนไม่มีการศึกษา นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)
- OCCU = กลุ่มตัวแปรหุ่นแสดงอาชีพหรือชั้นทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีชั้นทางเศรษฐกิจเป็นผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)
- COMMUN = ตัวแปรหุ่นแสดงชนิดของชุมชนที่อยู่อาศัยที่ i (มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อครัวเรือนอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล นอกนั้นมีค่าเท่ากับ 0)
- ND = จำนวนสมาชิกครัวเรือนที่พึ่งพิงที่ i (คน)
- ASSET = มูลค่าสินทรัพย์ที่ครัวเรือนมีในครอบครองที่ i (บาท)
- INCOME = รายได้ทั้งหมดครัวเรือนในภาคเหนือที่ i (บาท)

การตั้งสมมติฐานในครั้งนี้ได้อ้างอิงจากทฤษฎีการบริโภคและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ทบทวนวรรณกรรมไว้แล้วในบทที่ 2 ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าถ้าหัวหน้าครัวเรือนมีอายุน้อยมีผลต่อการก่อหนี้เพื่อรักษาระดับการบริโภคให้คงที่ตลอดช่วงอายุขัย ส่งผลให้มีมูลค่าหนี้สูง

สมมติฐานที่ 2 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผกผันตามอายุของหัวหน้าครัวเรือนยกกำลังสอง ตามทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิตคาดว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนมีลักษณะเป็นรูปพาราโบลา ซึ่งอธิบายได้ว่าเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีอายุน้อยรายได้ที่หามาได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ส่งผลให้หัวหน้าครัวเรือนต้องมีการกู้ยืม ต่อมาเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีอายุเพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ความสามารถในการก่อหนี้จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงทำให้มีมูลค่าหนี้สูงขึ้นจนถึงระดับหนึ่ง หัวหน้าครัวเรือนจะมีรายได้เพียงพอต่อการบริโภคและยังมีรายได้เหลือเพียงพอสำหรับการออม ทำให้ระดับหนี้สินของหัวหน้าครัวเรือนค่อย ๆ ลดลง

สมมติฐานที่ 3 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามเพศของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศชายจะมีหนี้สินมากกว่าหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นเพศหญิง เนื่องจากเพศหญิงมีความระมัดระวังและรอบคอบในการใช้เงินมากกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 4 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามสถานภาพการสมรสของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าหัวหน้าครัวเรือนที่สมรสแล้ว อยู่ในช่วงการสร้างครอบครัวจึงส่งผลให้ครัวเรือนก่อหนี้ได้ง่ายขึ้น ทำให้มูลค่าหนี้ที่มีสูงขึ้น

สมมติฐานที่ 5 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่าถ้าหัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขการกู้ยืมและสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ส่งผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 6 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามอาชีพหรือชั้นทางเศรษฐกิจของหัวหน้าครัวเรือน คาดว่ากลุ่มอาชีพที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายจะส่งผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 7 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามชนิดของชุมชนที่อาศัย คาดว่าครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลมีความต้องการใช้จ่ายเงินมากกว่าครัวเรือนที่อยู่นอกเขตเทศบาล จึงส่งผลให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 8 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามภาระความรับผิดชอบของครัวเรือน ซึ่งวัดจากจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่พึ่งพิง คาดว่าถ้าครัวเรือนมีสมาชิกมากมีผลให้มีครัวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น

สมมุติฐานที่ 9 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผันตามสินทรัพย์ถาวรที่ครัวเรือนมีในครอบครอง เช่น ที่อยู่อาศัย คาดว่าครัวเรือนอาจจะมีการกู้ยืมเงินมาเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร

สมมุติฐานที่ 10 มูลค่าหนี้สินของครัวเรือน แปรผกผันตามรายได้และกำลังซื้อ คาดว่าถ้าครัวเรือนมีรายได้มากพอในการบริโภค ส่งผลให้ครัวเรือนไม่มีความจำเป็นต้องก่อหนี้

3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในภาคเหนือ พ.ศ.2547 ได้แก่ รายได้ของครัวเรือน จำนวนสมาชิกของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนในภาคเหนือ และระดับหนี้สิน เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 8,136 ตัวอย่าง จากสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้ของครัวเรือนในภาคเหนือ แต่เนื่องจากพบว่าข้อมูลในบางครัวเรือนมีความไม่สมบูรณ์ และเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลจึงได้ทำการตัดข้อมูลของครัวเรือนที่ไม่สมบูรณ์ออก จึงเหลือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 8,045 ตัวอย่าง³

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

³ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติจะมีการคำนวณเพื่อถ่วงน้ำหนักข้อมูลของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้แทนประชากร แต่ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้มีการคำนวณเพื่อถ่วงน้ำหนักข้อมูลของครัวเรือน เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวนมาก ถึงแม้ไม่ได้ถ่วงน้ำหนักข้อมูลก็ไม่ได้ทำให้ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากนัก